

Niamuno Sargas

broliams Lietuviuinkams žines pranešas.

„Niamuno Sargas“

Tilžeje, kas ketvergą išdūdamas, laštija prie arciziančio pušto ar per gromatneši apsteliūtas ant bertainio meto 50 peningū, su prinešimu i namus 65 peningius. Ir pati laifraščio išleistuve Tilžeje, pylimo ulyczioje (Dammstraße) 2. bute, priima apsteliūtinimus arba išfrašymus.

Bėrnai mylėsim cėcorystę,
Drašei užtaršim lietuwystę!

Apsakymai

i „Niamuno Sarga“ įstatomieje laštija po 10 peningū už kožną smulkeis raštais išspanitą eilutę ir yra šio laifraščio išleistuveje priimami. — Gromatas ir ranfraščius del laifraščio siuncziamus priima redytuve Tilžeje, pylimo ulyczioje (Dammstraße) 2. bute.

4. num.

Tilžeje, 27. januvarijų 1887.

2. metas.

Niamuno Sargas

dar wis gal prie kožno cėcoriško pušto už šį bertainį meto apsteliūjamas buti ir laštija **50 pf., dykai i namus 65 pf.**

Prašome brolius Lietuviuinkus nesigailėti tu kėliu pinigėliu ir „Niamuno Sarga“ kū weikšiaus išfrašyti. **Nėdystė.**

Nėdėlinė peržwalga.

Tilžeje, 26. januvarij.

Nėdėle wos prašokusi, kad cėcorystės saimas išardytas ir tūmsyš nauju skyrimu diena apsaktyta, o jau wos partijos judinasi. Laiškas iki skyrimu berods yra labai trumpas ir nepritink todelei wamsoti. Tarp kitu partiju ir walinieje daug wietose Wokietijoje aiškei iškreikė, jog prie skyrimo šwiežu deputiertu ne taip labai žiurės, prie kofios partijos skyramasis prieklausu, bet skirs tik wyrus pasitifikincius, jog jie priims zalnierztes dalykus be jokio perkeitimo ant septyniu metu. Yra tai daigtas neatbutinai reikalingas del wisutino gero musu tewiškės.

Žki kolei musu waiškai randasi reikalingame drutume, tai Wokietija pakajingai gal i ateisenti czešą žiureti. Kupezyšte bei remestynkyšte tik tada ein paakyn, jeigu žmonės twirtai ant pakajaus gal pasitikėti, o jeigu tacziau karas atsirastu, Wokietija gana druta yra, be jokios swetimos pagalbos prieš neprietelius atfigiūti. Todėl mes, šako walinieje, pasilikdami prie sawo persiludyjimo, ir suprasdami swarbumą šio klaushmo, parodykime, jog czia negal buti skirtumas partiju, bet tik reikia laikytiesi prie priderincio dalyko. — Brolei Lietuviuinkai ir mes dabar pasirengdami ant skyrimu, dabokime tik skirti tokius wyrus, kurie saime tikrai ir iš wisu pusiu užtars musu misles.

* * *

Pasilaikymas Prancuzijos prieš Wokietiją wis rodosi pawojingyn eina. Birname numerije nū musu pranešta žinė, jog Prancuzai procwojasi sawo zalnierius wis daugiaus šale wokifko rubežiaus sutraukti, iš wisu pusiu tampa patikrinti. Dangel wokif-

kuju laifraščiu dar daugiaus apie pasirengimus papasakoja. Prancuziškė supcei Medlenburgije kaip ir Westfalise supirko daug arkliu. Per tai dabar tikrai sulauksime zokaną prieš išgabėnimą arkliu iš musu žemės, apie kurį mes jau auksčiant buwome mineje. Prancuziška waldžia superk Wokietijoje sferos rukštumą (Schwefeläther), kaip ir pikrinrukštumą (Pikrinšure). Tādu rukštumu tampa swartojamu del pataishmo plaišymo dalyku. Wokifkos dirbtuwės tur per mėnesį 40,000 swaru pikrinrukštumo pagatawyti, kurs wis i Prancuziją siuncziamas. Prancuziškės ginklu dirbtuwės dirba dabar per dieną ir naktį, idant atliktu, ko reikalaujama. Ne dywai, kad tokie pasirodymai wisur padaro neramumą ir jau nės netikės pakajaus patikrinimams Prancuzijos.

* * *

Kaip wisur, taip ir Italijoje, rado bulgariskā deputacija meilingiausią priėmimą. Italiskās ministeriu prezidentas ištare sawa apgailejimą del Bulgarijos liudno likimo, ir

Wargai dwiejū išejū Amėrikoje.

Paraše Sentus.

4] Priemazga.

Lauras jau dabar ne tik dywyjosi, bet alko. Pamatęs abipus pilies žaliūjancius laurus ir ir jūšmus pušinius šodus, kalbejo jaw:

Na, Diewui dėlui! Kad tik žemę dātu šale pilies, su ta aną laukutę, arczians butu ant fermošiaus. Kermošius ateina, karwė nusiwesi, kiauė nusiwarysi, tū ir gali parsidūti. Gywen-toju czion tur buti kaip agūnu; aš Lietuwoje buwau buras, o šiczion busiu ponas...

Tūmi tarpu labai puikus pušinis šodas (National-Park) buwo jau wias matyti. Lauras, pamatęs anas kruwas medžiū, o daug buwo ir gražei žydincziū, toliaus šnekejo:

Paprašyju pono kamisoriaus, priiššnefėjū dailei, kad man nors pušwalafį (60 margu) tos giraitės padowanotu. Kad dvaras, tai dvaras. Bernas rytmeceis su malkoms wāžinēs i mēstą. Dėlui augšciausiam Diewui, nēs dabar matau, kad Wokietis manę neprigawo...

Patronė ir šypsojosi, ir pati nežinojo, iš kur jai i galwą atėjo daina, kurią Rėžiukšje merginos per weselijas dainūdawo jaunamartei:

Kas tu per pons?

Kas tu per pons?

Wisi tawo rėdai
Repurė ir žiupens...

O mažū jau mislyjo, budama pone, padainūti nabagėliui Žurni, kaip paslui jos šiczion atplauks.

Tūmi tarpu lėktė atlėktė pas laiwo mažas laimelis nū krantėnos. Keturi ar penki žmonės užlipo ant lubu, tū prasidėjo šnefos ir šukawimai. Ne už ilgo atplauktė kitas laiwas jau nū paties mēsto; buwo ten wiošie mēlkeri iš pakelėiwu namiu, perguldtytojai ir wadowai, keitikai pinigū, agentai nū geležinkelio: wisi stumdėsi, rėlawo, juoksi po wias lubas. Lauras su Patronė ipūtė kaip i ratus kofio maluno ir nežinojo, ką pradėti.

Košiuba parodawojo seniui iškeisti pinigū ir prižadėjo, kad nedūs prigauti. Lauras tūjau iškeitė ir gawo už wisą, ką turėjo, 47 dorelius šidabru. Pakol wias tas darėsi, laiwas priplauktė jau taip arti pilies, kad buwo matyti ne tik namai, bet ir žmonės; paslui aplendamas wis kitus laiwas, mažus ir didelius, priplauktė pri kranto.

Relionė jau buwo pabaigta.

Žmonės pradėjo ristiesi iš laiwo, kaip biths iš awilio. Per šiaurą tikteli, padėta nū krašto laiwo iki krantui, kriušoji pulkai wiofioi: pirmiausėjo pirmutinēs klijos, paslui antros, o iš po lubu, apšifraustę pundeis, paslucziū pas-

lucziaus. Kaip Laurą su Patronė titi ir atstumė pas tikteli, tai priėjės prie judwieju košiuba, suspaudė ranką Laurui ir tarė:

— Na, bruder! Diews dūk taw gerą gi-lukį! ir taw, merga. Diews jum padė!

— Dėlui labai žemai! atšatė abudu, bet daugiaus nebuwo kada šneketi. Pulkas mustumė jūdu nū pakalnaus tistelio ir tūjau atsidurė dideliam bute muitmokefczio. Ponas, apšiwilkes su rudais drabužiais, su šidabrine žwaigžde, pacziupinėjo ju pundelius, riktėlėjo: „all right!“ ir parodė duris. Įšėjo ir pasijuto ant gryno lauko.

— Tėti! o ką dabar weikšiu? — paklause Patronė.

— Turiu palaukti. Wokietis šakė, kad tūjau waldžia atsiūs kamisorią, o jis pasiklausinēs ir ras mudu.

Atsistojo tada abudu prie sienos, laukdamu kamisoriaus, o aplink iš wisur buwo girdėti užimas mēsto. Nėkad jūdu nėšo tokio nematė nei negirdėjo. Ulyczios buwo tiesios ir placzios, o ant ulyczio žmoniū daugybės, kaip per kermošiu; ant widurio wežimai, karetos. Aplinkui žimbė nesuprantama kalba; darbininkai ir prekejai rėlawo. Tankei matyti budawo waišfczianczius didgalwius žmones, wisai jūdu, su gar-

pagyre išmintingą pasielgimą bulgarų šios val-
džios viščiui kiti atsitikimais. — Kaip ro-
dosi bulgarų šios dalykai atmainas rasis.
Masfoliu cecorius persilubdyjęs, jog negalimas
daigtas princą iš Mingrelijos padaryti kun-
gaikščiu Bulgarijos, jau nū to užsiemimo
atstojęs. Bulgarei patys syki safe, jeigu iš
tikro jiems butu princas iš Mingrelijos
prieš ju valę kunigaikščiu dūtas, tai jie su
jūmi taip darytu, kaip masfolišką valdžią
padarė su kunigaikščiu Aleksandru. Sakoma,
kad per išimaismą italų šios bei turkų šios
valdžios pasilaikymai tarp Bulgarijos ir
Masfolijos bus sudaromdyti. Galetume be-
veik be abejojimo sakyti, kad ant škyrimo
pareis erckis iš Leuchtenbergio. Arcziausios
dienos mums parodys, kaip tie veikalai iš
tikro baigsis.

Is svetur.

Is Prancuzijos. Meste Lion du svetimu
tapę suimtu, dėl to, kad jie nū ten ešanciuju za-
nieriū už augstus pinigūs repetirgwerius pirkti
norejo. — Prancuzišką laikraštį „Paris“ safo,
kad tūdu ponu žalnierams iki 20,000 franku
(16,000 ml.) siulyje ir pasirodę, bū jūdu Angli-
jonai ešg, ale be abejojimo bus Wokietzei. Tre-
tytis spėgas pabėgo. — Ant galo dabar išsireiškė,
kad tūdu ponu iš tikro Anglijonais yra ir kad
tie žalnieri, nū kuriu jie pagal prancuzišką laik-
raščius pucžas pirkti norejo, tūs naujus gin-
klus dar wišai netur. Sakoma, kad čia apie
kitosius dalykus rotundas yra. Perjiekšojimas
jau pradėtas.

Is Belgijos rašo, kad ten daugumas darbi-
ninku, ipaczei tarp kalnakasū, darbą padėjo. Keli
socialistų wadowai iš mēsto Brūssel kūsosi į tą
dalyką noredami, taip jie safo, darbininkus nuram-
dyti ir procwowieji, kad darbas wēl eitu toliaus,

banotais plaukais. Pamatę jūs, Lauras su Pa-
trone žegnojosi. Dywinai nusidawę jiems dwiem
tas mēstas; wišur užia, poška, šwiltia mašynos,
duzga wežimai, rēkauja žmonės. Wiši ten bė-
giojo taip greitai, kad rodosi wieni norejo pasi-
wyti, o kiti nubėgti; o kokia daugybė žmoniū! o
kas wēl per žmonės! wieni kai sūdžei jūdi, kiti
gelswi, kiti rauswi. O ten, kur jūdu stowėjo,
buwo didžiausias trusimas; mašus ir pundus nū
wieno laivo kraustė ant kito, wežimai wažinėjo
kas walandą, karai baršėjo . . .

Perėjo taip adyna, jau ir antra, o jūdu wiš
stowėjo prie sienos ir laukė kamisoriaus.

Dywinai išrodė Amerikoje, Naujame Jorke,
tas buras Lietuwis su ilgais, jau žilswais plau-
kais, su keturkampė wilagine kepure, ir ta mer-
gina iš Režiufu su melswu kedeliu (sijonu) ir
rožancziūmi ant kaklo.

Wienos žmonės ejo pro šalį ir wišai nei ne-
žiūrėjo į jūdu. Ten nesidwyja nei iš jokiu žmo-
niū, nei iš ju redū.

Perėjo dar adyna, dangus apsiniaukė, pra-
dėjo lyti ir ko ne snigti, o nū mariu putė drėg-
nas ir šaltas wejas . . .

O jūdu wiš stowėjo ir laukė kamisoriaus.

Burišką budas labai kantrus, bet jiems dwiem
jau lyg sloga pradėjo spaušti širdį.

Ne smagu, ne gerai ir bausi jiems dwiem buwo
laime tarp svetimu, ties gelmė didelio wandens.
Melbesi Diemui ir prašė, kad perkeltū jūdu kaip
pablubusius waisus per mariu platumą; mišlyjo,
kad kaip tik tojos pajus sausą žemę, tai pasi-
baigs wišos bėdos, o atsiwers gerybės. Eštai

bet waldžia jau žalnieriū išsintė, kur pagal jos
dugščią anū reiktū.

— 24. šio mėnesio mažus mēstus ne toli Brūsse-
lio nū socialdemokratu maistas feltas tapę. Ketu-
riems žandarams maistininkus nuramdyti
norint, tapę ginklai išplešami ir jie patys flau-
džei sumušami. Dalis raitu žandarū iš Brūsse-
lio atleke ir maistininkai išsišklaidė. Daug yra
suiimti.

Is Denemarfio. Pastutiname ežė prie ne-
kurios progos karo ministeris Kopenhagen'o gy-
wentojams ilgeinią kalbą laukė, pagal kurią galima
numanyti, kad Denai ne labai meilingai apie
sawo kaimynus Wokietčius dūmoja. Karo mini-
steris apgailejo, kad Denu tēwistę yra taip su-
plešytą, ir kad daug jos suno dabar po prusiško
erelio werguwėje kenz. Jis pasitik, kad kožnas
Denas, jeigu tas laikas pareis, newengs wišką
apierawoti dėl atgijimo sawo tēwistės. Rods
mes tik ešame maži, bet su twirtu tisejimu ant
jo, nū kurio kožnas nusizeminimas ir atlyginimas
pareina, atsielime tą, tą mes patrotyjome.

Is Anglijos. Dabar ir angliškieji laikra-
čei newengia, Prancuzus už pawojingiausius
patajus gaikšytojus laikyti, jiems teisybę sakdami.
Anglijonai taip jau junta kupczystę kaip ir re-
mestininkystę klapatus, atfirandanczius iš bai-
mės dėl prasidėdencio karo. Žinomas daigtas,
jog ir jie dabar Prancuzams netikės.

Is Masfolijos. Per įtekusę pagirto redytojo
Kattow tapę iki šiolei buwusis pinigų dalyku mi-
nisteris Bunge nusistatytas ir pagal Kattowo wel-
jimą nekursai Wysznegradski pinigų dalyku mi-
nisteriu pramintas. — Kattow yra įtekmingiausias
wyras prieš cecoriū ir waldžią wišoje Masfolijoje.
Po jo redymo išein labai praplatintas laikraštis
„Moskowskija Wjedomosti“.

Karalystės šaimas.

Užmanymas dėl nusiminto žinomos gro-
matos wiešpacziū cecoriū tapę priimtas ir depu-
tacijonas pasfirtas, kurs cecoriū į jūdi turėjo.
3. susijime buwo užmanymas dėl padauginimo

atplaukė, stowėjo dabar jau ant sausos žemės,
buwo didelė pilis, bet pajuto susyk, kad toje pilyje
dar prasčiaus ir daug baisiaus, ne kaip ant
mariū.

Kamisoriaus kaip nebuwo, taip nebuwo. O-gi
ką jūdu pradės, jeigu kamisorius suwis neateis,
jeigu Wokietis jūdu prigawo?

Užėjus tik tolei mišlei, sudrebėjo judwieu bu-
riškos širdys. Ką pradės? Tiesiog sakant,
prašus.

Nū lytaus ir wėjo peršalo labai.

— Patronė! ar tau ne šalta? klausė Lauras.

— Šalta, tėti — atšakė mergina.

Dar wieną adyną išmušė žėgorius bokšte.
Pradėjo temti. Žmonės pradėjo liauti dirbę; ant
ulyczju šwaisę žiburius; wišas mēstas degė žibu-
riūse. Darbininkai grįžo nū mariu namon ir
dainawo užkimusis balsais „Yankee Doodle“.
Is palengwos ulyczios tuštinosi. Namus muit-
mokeszio uždarė.

Jūdu wiš stowėjo ir laukė kamisoriaus.

Ant galo wišai sutemo, o ant mariu kranto
nutilo. Tarpais tik iš jūdu kaminu šnyptė prie-
šos ir geso augštai, tarpais wilnys pliuskawo,
atsimušusios į akmeninį krantą; kaip kada budawo
girdėti daina girto matrozo, kurs grįžo iš mēsto
ant sawo laivo; o jūdu laukė.

Norint ir nebutu noreję laukti, tai kur eis,
kur pasidės, ką pradės, prie ko priglaus sawo
skaudamas mušusis galwas? Šaltis krėtė wis
labiaus, pilwas skubėsi, kad tuščias. Kad nors
pastogę kokią gautu, nės sušlapo net iki kaulu.
At! kamisorius neatejo, nei neateis, tokiu kami-

dirbtuwu (fabriku) užweidū apmąstytas. Ešitai
užmanymas tapę wienam komisiūni pasidar-
cziam iš 14 janariū idūtas. Tame pacziam
susijime dar buwo šnektai apie zokaną dėl išpir-
kimo prieš nepalaimą. 4. susijime buwo ap-
mąstymas waldžios žėminu ir išleidimu. Čia
yra minėtina, kad metas 1885/86 7 milijonu ml.
daugiaus žėminu turėjo, ne kaip išleidimu.

Is Wokietijos.

Is Berlyno. Wiešpats cecorius 20. šio m.
po pietu priėmė deputaciją iš karalystės šaimo,
kuri augstam ponui idawo pasfirtą gromatą. Ce-
corius sawo širdingiausią dėlawonę istarę už toki
wernumo ir meilės išrodymą. Ipaczei po nu-
liudymo šioje dienoje turėjusio, ji šis pasirody-
mas labai pradžiugino. Jis prašo šitą dėla-
wonę karalystės šaimui pranešti.

— Žinė, kad Masfolu caras Aleksandras ant
musu cecoriaus gintinės dienos į Berlyną atle-
liausęs, rodosi iki šiolei pagal wokietis laikra-
czius netiketina.

— Musu wiešpaties cecoriaus 90. gintinės
dieną bus, kaip mes girdejome, nū berlyniskū
studentu su ipatiska iškilme šwesta.

Is Lietuwos.

Is Tilžės. Šioje dienoje wājawo wienas
keliuontas samdytu wežimu pono Bonaczio į
Kaukumus ir užmiršo sawo rewolwerį wežime.
Antrą rytą kutkeriui šitą ginklą atradus priejo
dar jo draugas ir jiems dwiem rewolwerį apczūpi-
nejant šitai padirgino ir kulką wienam ties nosę
į kaktą išweržė ir tasai tūjau apniko. Tūjau
buwo lieforišta pagalba parupita ir nelaimin-
gasis į ligonbutį nugabentas.

— Stulbeikūse nekuri mergaitė Augustynite
sawo 10 nedėliu senąją dukteraitę pawasaryje 1886
buwo mūdais apdawusi. Ešitės griaužimai da-
bar ją priwertė šitą piktadėjystę jūdui pranešti. —
Widuryje praėjusios nedėlės augštoje ulyczioje
keli wyrai susimušo; tarp tu buwo 3 darbininkai,
1 ufininkas ir 2 bernu. Nekursai telegrapo urė-

foriū wišai nėra. Wokietis buwo agentu drau-
gystės, kuri wažinėjo žmones į Ameriką, jam mo-
kejo už kožną priviliotą žmogų, o daugiaus jis
nėko nei žinojo, nei žinoti norejo. Lauras pa-
juto, kad jo pakinkė dreba, kad lyg kokia sunkybė
grudžia jį į žemę, kad tur buti Diemas supptęs
ant jo, užwėdė tokią baisią korawonę.

Kentė ir laukė taip, kaip tik buras gal kęsti
ir laukti. Balsas merginos, drebančios nū šal-
czio, lyg pabudino jį iš kofio tai apjėkimo:

— Tėti!

— Dylė! Nėra jau mielafirdystės dėl mu-
dwieju.

— Grįžtiwa į Režiufus.

— Eik ir pasistandį . . .

— Dieme, Dieme! šniūždėjo Patronė.

Laurą suėmė didelis gailestis.

— Sirata! nabagėlė! . . . tegul Diemas su-
simyl nors ant tavęs . . .

Bet jo jau negirdėjo. Atsiremusi su galwa
prie sienos, užmerkė akis. Miegas buwo sunkus
ir ne smagus, o sapnūdama matė, kaip gražų
abrožą Režiufus, ir lyg girdejo dainelę Juro
arklininko:

Kas tai per pone?

Kas tai per pone?

Wiši tauw redai

Rutu wainikėlis . . .

Birmutinei spindulei jaulesės apšwietė wan-
denį, laiwus ir namus muitmokeszio.

Wiglotoje toje šwiesoje buwo žymu, kaip pa-
sienyje miegojo du pameišli žmogiskū, pamelina-
wusiu, apsnigtu, wišai kaip negywu. Bet jeigu

bininkas gavo pro šalį praedamas durį į krutinę. Tas dalykas vyriausybei praneštas.

— Jau gerą valandą pas nefurius ponus šlužmoje buvusi vėrna mergaitė nesenei kufnėje iš sunkios kirdies pasiforė. Wifur jos gailėsi.

— Ufininkai, kurie ežerus ar prūdus savo lauke tur, teneužmiršta žiemos laike efekčius į ledą prafirsti, nės šėip žuvis, švėžaus oro negaudamos, tur užtrofkti.

— Gale praėjusiojo mėnesio Ostradirwiūse pasiutęs ši tapė užmuštas. Dėl to tur buti sunys per metu bertainį rišami šiūse kiemūse: Ostradirwei, Pleinė, Pleikšpei, Werzenowe, Nėlamispei, Swareitkiemei, Jono Kawolei, Nauj. Kawolei, Maž. Antleiczei, Didž. Antleiczei, Otišpei, Mėdewaltas, Walub-Ridžei, Pason-Reisgei, Skerswiczzei, Butlei, Pakamonei, Lapinišpei, Mėškaiczei, Nauj. Stremenei.

Jf Ragainės. Jf Mocikšiuše Ragainės kampe, ta pati su šunimi atsitiko. O šiose kiemūse sunys per tris mėnesius taip pat tur buti prie ryšio laikomi: Kalwaiczei, Virbintai, Wilkšpei, Obšinelei, Kelmėrišpei, Sen. ir Nauj. Kuturei, Španiškpei, Nauj. ir Sen. Ežėlei, Kregždėnai, Nėmėlei, Kulminu Laugalei, Užkulmei, Kulminu Radei, Rupofojei, Mišpetrei.

Jf Nanjosios. Ezion, rašo mokiški laikrašciei, trys netikę sunus Mocwiczziū kieme gywena, kurie kiekvieną žmogų iki smercio margina. Su kuceis, rewolwercis, geležinėmis lazdomis (baisu girdeti!) apfiginklawę, jie baisias štukas išprowija. Langus išmušę, duris įwerczię, bėdnius keleiwius parmušę ir subėdawoję. Nesenei taip ir wienam mokištojui tje, kurfai sawo draugą namon palydėjęs. Wos pusgynis žmogelis pasilikęs, ale tik jam pasifekus razbaininkams iškliuti. Sakoma, jog šitą dalyką štotsanwaltui padūjęs.

Jf Pliškiu. Nesenei ezion pasimirė geriausioje stiprumoje wyras, kunigas Schulz'as, kurfai ilgus metus Piskainio mēstelyje buwo kunigu buwęs.

Jf Piskainio. Tuliūse nesenei išimtininkė žmona 101 metu ir 10 mėnesiu pasimirė. Ji iki

škaitysime knygą judwieju bėdu, wargu, nelaimiu ir atsitikimu, tai iki šiol ties mumis atwožti dar tik pirmutinei laštai.

II.

Naujame Zorke.

Ant wietos ir atimū apželia.

Zeigu eisime Naujame Zorke per placzią ulyczia Broadway ties mariomis, pro sodą (Chattam square) ir pereisime apie pusantros dešimties ulyczziū, tai rasime kampą pilies wis bėdnesnį, nėslesnį, purwinesnį ir labiaus apleistą. Ulyczaites wis siauresnės ir siauresnės. Namai, kuriūs dar tur buti pastatė marininkai Nyderlandtai, labai surėžyti ir paswirę į wijas puses; stogai judristę, molis iš wiršaus pusiau nukritęs, o patys murai taip į žemę įsmuktę, kad langai bewėif žemę siekia. Dywinai išsirodo ta dalis pilies: Amerikonai mėgsta ulyczias tiesias, namus ir stogus lygiūs, o ezion ulyczaites kreiwos, wiena trioba augšta, kita žema, wienas stogas augštesnis, kitas žemesnis, wienas labiaus nudrifkęs, kitas mažiaus, o kitur wifai jau nėra stogo.

Bagal tą wėl, kad ta dalis pilies arti franto mariu, purwynai ant ulyczziū neišdžiusta bewėif nėsad, o maži kiemai išsirodo kaip prūdai tiršto jūdo purwo. Langai apipaishtu namu matyti ir tame purwe, kurs margūja nū šmoteliu popėros, stiklu, šipuliu, blesio ir t. t.; galima pasaktyti, kad tokie šmotelai apdengia wijas ulyczias; o dar teisingiaus šakant, apdengia purwą, kuriūmi storai apkrestos ulyczios ir kiemai. Wifur matyti purwynas, netwarfa ir nelaimė žmogaus.

(Dar ne wiflas.)

sawo augščiausios senatwės funo wifą stiprybę ir diwies aišklybę pasilaikiusi buwo. — Ezion, kad kelei ir dar taip geri yra, kupczyste labai sustojusi. Per pastutinį turgų sawu prefios dar jų pūlusios. Už žirnius užmofėjo 4,30—4,50 mf., už awižas 2,00 mf., už miežius 3,20—3,40 mf.

— Ezion nefurios trys bobelės gywena, kurios daug apie baugykles sawo namūse pasakoja. Taip kas rytą jos atrandancziūs abrusus, šurštus, paklodes supleshtus, o kartais ir priegaliwius iš po galwos patraukę ir suplesę. Dywiniausia tik yra, kad taip daug tiems nėsnekiams wėryjancziū atsiranda.

Jf Laaku. Ezionai wiename kieme į nefurio ufininko stubą tapė šautu. Kulka į pakalus įsmego. Laimė, kad ufininkas nebuwo namėje. Ar tai išdykelio štuka, ar piktadėjo bandymas buwo, kas gal žinoti!

Jf Šrutės. Ezion nesenei tapė trys wyruczei dėl briedmušystės korawonės kamaros prasudyti. Nefursai Strunskus dėl tekio ir 2 stirnu tapė ant 9 mėnesiu katejimo ir pulicijos priežiuras ant 2 metu prasudytas, jo draugas Raniuškatis dėl pagalbininkystės ant 4 nedeliu, o motyna dėl perkupezawimo ant 14 dienu katejimo. Mažumą furos korawonės!

Jf Stalupėnu. Ezime mēste nor garnizuną padidinti. Taip nesenei pas wieną ufio apturėtoją užklašimas parėjo, ar jis apšimtu tą ni sawo ufio pardūti. Ezita wieta efercėrawimui reikalinga buf esanti.

Jf Ramucziū (Ezilosarcziamos kampe.) Ezion nefursai ufininkas M. ir liūsininkas S. iš Eida-cziū, iš turgaus parwaziawusiu tjo imtynėmis. Bėsimdamu ufininkas liūsininką taip nelaimingai ant žemės metė, kad šifai koją lužo. Wene jam ant gero laiko bus intiniu noras prapūlės!

Jf Rusnės. Aukšlės (wof. Udelei) pas mus iki 20 cm. ilgos pastoja. Jos daugiausiai kruwoje užsilaito wandens wiršumi ir tankei šokinėja iš wandens. Wyrilaupei marėje jos randasi ir neršia pawafaryje ant wandeniniu želmaniu ir ant kieto dugno. Aukšlės lengwei galima wifokiu budu sugauti; tik ju ašakūta mēša labai nėsani yra. Jf aukšliu žwynu davo nefurį šfystimą, kurį prie pagatawojimo netikru perlu wartoja. 25 swarai žwynu dūda 1 swarą žwynu, o 1 swarui šidabrinio šwitalo reiktu 18—20 tukstancziū žwynu. Jf ezion jau per šėšis metus nefuriūse butiūse aukšlės štuta. Žwynas nū šaliu numazgoja, suspaudžia ir supalawę į star-dines į Karaliaucziū, Berlyną ir į patį Paryžą iššuntinėja. Aukšlės ir upėje kartais atsiranda. Tai ezion nesenei nefuriam Žydui, Beerui Laksui, musu žwejai 400 šepeliu pardawė. Kas dieng iki 80 šepeliu sugauna. Žwejis gauna už šepelį 6 markius, nufustosios aukšlės po 1,80 iki 2,00 mf. už šepelį pardūdamos.

Jf Rarklės. Ezion dabar ledai ant upiu ir wandeniu taip sutwirtėjo, kad wifur žmonės gal keliauti. Ezienū wėjimai wifur pereina. Jf žwejai džiaugiasi galėdami ant mariu išeiti žwe-joti. — Nesenei ezion wienas kurlpfiuwys, pas sawo motyną išimtininkę gywendamas, pasimirė. Mirdamas liepė apatinas kelines į grabą drauge dėti. Jam numirus pasifikusiejie neišstriwojo neperžiurėję kelinu; o šitai ir atrado 1000 markiu popėrineis pinigais įjstu.

Jf Klaipešos. Nefursai ufininko sunus iš Purwinu šėnutėmis per mares bėgdamas ties Nėda į adarą įbėgęs nufkendo. Lawoną tik po triju adynu tesurado. To dėl grandenama, kū atšargiausei ant kelsonės marėmis pasidūti, nės ledas dar labai šilpnas yra.

— Lašifu žwejyba ezion labai gerai sekasi. Nefursai žwejybos kuteris „Hoffnung“ wienas bewėif 300 lašifu sužwejojęs. Juriu sunys

tame tarpe netingėjo, bet šropei nū warpėcziū, peršteliu ir tam lygiu padaryniu lašifas paplėbė.

Jf Welawos. Kaip girdima, ezion netoli Muldžiū nefuri liūsininkė sawo wyrą pirma žiurk-žolėmis bandžiufi nužawinti, kaip tai nepasifetė, apgailėtingai pakorufi.

Jf Frieblauto. Ezion nefuriam kieme į wieno ufininko stalą wiflas įšwėržęs 20 awiu taip judrasfė, kad tos wėif padwėję.

Jf Zydkiemiu. Ezion nefursai kufdis kuną nusiplikines staiga funkiomis kancziomis turėjo pasimirti.

Jf Mozurn. Ezion nesenei tapė mokištojas iš Joanėsburkio nū turgaus parfeliawamas pasalomis užmuštas. Ryto metą mokištojo kuną su judaužyta kaukole krunyne atrado. Jlgai nūprosnai žmogūdžio jieškojo. Galiausei nefurį liūsininką sugriebė, kurs karcziamoje keleis žodžeis buwo išsitarsęs. Prie to ir jo pati prisidėjo, kuriūs liūsininkas buwo sumušęs. Ezi papasakoja, kaip anšai wis galandės ilgą peilį, norėdamas ant šiułmistro pasigiežti, kurfai jį korawojęs, kadangi kufdikus į šuilę neleides. Razbajaus naktyje ant šiułmistro tykojęs, o šį ir užklupdamas nužudęs.

Naujausios žinės.

Berlyne, 26. jan. Bagal šėndienišką eēcoriškąjį padawadyhiną yra išgabėnimas aršlin per Wofietijos rubėžius nū šios dienos uždraustas.

Wifokia žinė.

— [Tygeris paweldėtoju.] Nesenei Paryže pasimirė nefursai baronas, kurfai wifą sawo lobį 150 tukstancziū franku sawo šuniui „tygeriui“ primirė. Bagal testamentą tur jam buti butelis nupirktas, kuriame tygeris su draugais, o jei patiktu, ir su patife galėtu gywenti. Tą butą tur apžiurėti wienas tarnas ir wiena šluginė, kuriūdu du tukstancziū franku algos ir gywenimą tur gauti. Jf už leforių bei daktarą tapė rupitą. Tygeriui mirus, jam paminklą už 1000 franku tur statyti. — Matyti, ir tokiu žmoniu randasi, kurie nežino, kur pinigūs dėti.

Štukos kampelis.

— Prisigėrelis lowoje prisifurbęš šaukia: „Motyn, motyn, dūk man klumpius!“ — „Rą darysi su klumpiais?“ — „Mirštu, numiręs ar basas per pešlą bėgsiu?“ M.

Turgaus prefios.

Tilžėje, 22. januwarijū 1887.

	mf.	pf.	mf.	pf.
Kwieczai už 50 kilogr.	7	50	8	—
Rugei už 40 kilogr.	5	60	5	75
Miežei už 35 kilogr.	5	80	6	—
Awijos už 25 kilogr.	5	—	5	20
Žirnei, raintieje, už 45 kilogr.	7	80	8	90
Žirnei, baltieje, už 45 kilogr.	6	—	6	40
Sėmenei už 35 kilogr.	8	50	9	50
Žymotai už 50 kilogr.	20	—	23	—
Roputės už 45 kilogr.	1	70	2	30
Swieštas už 1 kilogr.	1	40	1	80
Kiaušei už kapą	3	—	—	—
Pywas už 100 lyteriū (bapr.)	24	—	—	—
Drangwynas { už 100 lyteriū	24	—	—	—
už 1 lyteriū	—	25	—	—
Kiaulena už kilogr.	1	—	1	20
Žautėna „ „	—	70	1	—
Weršėna „ „	—	70	—	90
Awincziana už kilogr.	—	70	—	80
Grustienė, papr., už kilogr.	—	34	—	—
Awizur krūpai už kilogr.	—	44	—	—
Ezianas už centnerį	2	—	3	—
Eziandai už kapą a 600 kilogr.	21	—	24	—

100 rubliu

pagal berlyniškę depešę 26. jan. . . . 188,40 mf.

Bakvietimas ant apšisteliavimo „NIAMUNO SARGO“.

„Niamuno Sargas“ išeina Tilžeje kas ketvergą didžiųjų laikraščių kvartaloje. Apšisteliavimus ant gito laikraščio priima kožnas cėcoriškas pultas už **50 pf. ant bertainio meto**. Niamuno Sargas užtars Lietuvininkus rodydamas jiems tikrą kelią dėl išlaikymo motyvos kalbos ir dėl pasiėlgimo kaip vėrnais ir tikrais savo karaliaus padonais. Toliaus „Niamuno Sarge“ rasis pamokslinė suraštai iš visų mokslu dalių; žinės iš visų sveto kraštų, iš Vokietijos, iš mielos Lietuvos; papasakojimai rusto ir štukamo įturio; turgaus prekes iš Tilžės, berlyniskis rubliaus kufas, gro-matnyezia ir t. t.

Apsakymai už skiltinę eilutę po 10 pf. parokijami randa visoje Lietuvoje didžiausiąjį praplatinimą ir yra priimami „Niamuno Sargo“ spaustuveje (Weyerio & Arnoldto) Tilžeje Dammstr. 2.

Meilingus Lietuvininkus užprašome „Niamuno Sargą“ kiti weikliausi apšisteliuoti ir kas dar geriaus, kitas kita ant to raginti. Prekia juok yra tokia maža, kad vargužis kaip bagoczius tai lengvai gal ištengti.

Kožnas, kurs dėl „Niamuno Sargo“ už šio bertainio metą parupis 5 skaitytojus, gaus 1 eksempl. mūsų laikraščio per ezielą bertainį meto dykai.

Zeigu bile koks pultas dar nepriimtu apšisteliavimus ant „Niamuno Sargo“, tai prašome mums pradem žinę dūti arba ir mums staczei pinigų išsiųsti ir tūjau parupisime ko reikia.

Kas „Niamuno Sargą“ pacioje spaustuveje ant viso meto apšisteliuja, gauna lietuviškas kalendras arba bile kokią kitą naudingą knigutę dykai.

„Niamuno Sargo“ rėdytuwė.

Apsakymai.

Wisokeropu

grabu

kožnūse didumūse turin wisados ant zoposto ir pardūdu pigiansei.

W. Horn

Tilžeje, Wokistoje ul. 19.

!Silkiu!

prisiutau geriausiame pakawime nū **10 marciu** už baczlą prasidedant. Įštitikimams pirėjams ir dūdu ant žyczkos.

F. Krafft

Tilžeje, Schloßmühlenstraße 4.

**Žemės gaspadorystės
mašynas.**

Kulimo mašynas (stiebelių bei spragilų įtaisymas);
akselio mašynas (ranka bei arkleis waromas);
šamalmio girnas (schrotmühlen) (ranka bei arkleis waromas);
alejans koku luštojus;
rėwin piantuwns;
ropuczių iššiktojus;
jawn czystijimo mašynas;
trierns (mašynas dėl iššikimo pikt-žolin);
putmeles (paprastas);
swiesto mašynas;
decimal- bei galwijn swarezius prisiuto

Carl Manleitner,
Tilžeje.

Lietuviškas kalendra s

galima gauti knigu spaustuveje
Weyerio & Arnoldto, Tilžeje.

Prisiutau savo gerai sudawadytąjį

kolonial- bei materialtaworn

= kupczyšte =

po numazintu prekiu, ir garbingus Lietuvininkus prašau meilingo aplankymo.

T. W. Eliseit

Tilžeje, wokistoje ul. 44.

Birm metu **Zenat & Butcherit.**

Magistratui priešais.

Pigiei!

Pigiei!

**Audžiami bumbulai
bei audžiamos wilnos**

wisokeropuse parwuse bei wisokiose zortose zaip ir

**milai, bukskingei, šilku
ceikei, rubu ceikei,**

**parfimai, flanelei, škepetos, patalu
aptraukalai, plunksu infratai,
linini audimai**

kaip ir

wisokie taworai

ant dar nekados nebuwusiu pigiu prekiu
prie

A. Auscher,

Pigiei!

Tilžeje.

Pigiei!

A. Auscher.

Garbingiems Lietuvininkams dūdu pakarniā žinę, kad aš nū šios dienos wisus

kolonialtawornus

už daug pigesniās prekiās pardūdu ne kaip itī šiolei, ir prašau meilingo aplankymo.

Su aughta pagarbe

R. G. Broschell

Tilžeje, ant žuwin turgaus.

Rasti ir spanda Weyerio & Arnoldto Tilžeje.

Garbingus Lietuvininkus paakinu ant mano
material- bei kolonialtaworn kupczyštės

su

brangvyno distilacijonu

ir meldžiū reikalui atsitropyjant meilingai manęs atsiminti.

A. Kalwaitis

Tilžeje, wokistoje ulczioje 28. num.

Baltąjį cukorinį

muszkeboda

po 27 pf. swara,

kaip ir kaipijas, cykoriās, rhyus, pliumes, baltąjį chrupą, tiže (arbatą), žala muila, petrolije, lampu alieju, ir t. t. pardūda wisupigiansei

Müschoewsky & Rupson

↖ Klaipėdoje, ↗

Friedr.-Wilh.- ir turgaus ul. tercioje num. 17.

Už rėdytę atfalo Ernestas Weyeris Tilžeje.